

Hartaita

JOULULAULUJA

Hoosianna.....	2
Enkeli taivaan lausui näin.....	4
Heinillä härkien kaukalon.....	9
Joulu, joulu tullut on.....	10
Joulun kellot.....	6
Jouluyö, juhlayö.....	7
Juhlimaan tulkaa.....	11
Jumala ompi linnamme.....	16
Kautta tyynen, vienon yön.....	8
Kuului laulu enkelten.....	3
Maa on niin kaunis.....	14
Nyt riemuiten tänne.....(Adeste Fideles).....	11
Oi, sä riemuisa.....	18
On lapsi syntynyt meille.....	15
Toivioletkellä.....	14
Valo syttyi, Jeesus syntyi.....	12
 Jouluevankeliumi.....	 19

Sointumerkinnot säästämistä varten löytyvät Vahvike > Musiikki > Laulujen sanat.
Soinnut ovat iäkkäiden ihmisten laulukorkeudella.

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÅL RY

www.vahvike.fi

HOOSIANNA

virsi 1

**Hoosianna, Daavidin Poika,
kiitetty olkoon hän!**

**Kiitetty Daavidin Poika,
joka tulee Herran nimeen.**

**Hoosianna, Daavidin Poika,
kiitetty olkoon hän!**

**Kiitetty Daavidin Poika,
joka tulee Herran nimeen.**

**Hoosianna, hoosianna,
hoosianna, hoosianna!
Kiitetty Daavidin Poika,
joka tulee Herran nimeen.**

**Hoosianna, hoosianna,
hoosianna, hoosianna!
Kiitetty Daavidin poika,
joka tulee Herran nimeen**

Suomennettu 1871

Sävel Georg Joseph Vogler (1749 – 1814)

Hoosianna tarkoittaa suomeksi Auta tai Pelasta.

Laulun sanat perustuvat Matteuksen evankeliumin lukuun 21.

Tätä hymniä on 1800-luvulta lähtien laulettu kirkoissa ensimmäisenä adventtisunnuntaina.

Sitä laulettiin yleisesti myös Suomen kouluissa ensimmäistä adventtisunnuntaita edeltävän perjantain aamunavauksessa - 1970-luvun alkuun saakka lauantain aamuhartaudessa.

Virsikirjaan laulu otettiin vasta vuonna 1986.

Ensimmäisenä adventtina sytytetään neljästä adventtikynttilästä ensimmäinen.

KUULUI LAULU ENKELTEN

1. Kuului laulu enkelten
kautta avaruuksien.
Vuoret kertas kaiullaan
riemulaulun taivaisen.
Gloria in excelsis Deo!
Gloria in excelsis Deo!

2. Paimenet on ihmeissään:
Miksi riemulaulut nää?
Mitä sanomaa nyt tuo
taivahinen laulu tää?
Gloria in excelsis Deo!
Gloria in excelsis Deo!

3. Käykää Beetlehemihin!
Syntynyt on lapsonen.
Polvistukaa eessä sen,
eessä Herran, Kristuksen!
Gloria in excelsis Deo!
Gloria in excelsis Deo!

Keskiaikainen joululaulu

ENKELI TAIVAAN

virsi 21

1. Enkeli taivaan lausui näin:
”Miks hämmästyitte säikähtäin?
Mä suuren ilon ilmoitan
maan kansoille nyt tulevan:
2. Herramme Kristus teille nyt
on tänään tänne syntynyt,
ja tää on teille merkiksi:
seimessä lapsi makaapi.”
3. Jo riennä, katso, sieluni,
ken seimessä nyt makaapi:
Hän on sun Herras, Kristukses,
Jumalan poika, Jeesukses.
4. Oi, terve, tänne tultuas,
syntist et hylkää, armias.
Sä köyhäks tulit, rikkahin,
Sua kuinka kyllin kiittäisin.
5. Ah, Herra, joka kaikki loit,
kuin alentaa noin itses voit
ja tulla halpaan seimehen
heinille härkän, juhtien!
6. Vain heinät on sun vuoteenas,
oi, Herra, taivaan kuningas,
vaikk eivät kultavaattehet
Sun oisi valtas arvoiset.

- 7. Näin näytät esimerkilläs,
ettei Sun kelpaa edessä
ei kunnia, ei korkeus,
ei valta, kulta, rikkaus.**

- 8. Ah Herrani, mun Jeesuksein,
tee asunnokses sydämein.
Mua älä hylkää tuskassa,
vaan vahvista ain uskossa.**

- 9. Ah, iloni jos Sinuss ois,
en unhottaa Sua koskaan vois.
Suo siihen apus armosta,
niin kiitän aina riemulla.**

- 10. Nyt Jumalalle kunnia,
kun antoi ainoon Poikansa.
Siit enkelitkin riemuiten
veisaavat hälle kiitoksen.**

Sanat Martin Luther (1483 – 1546)
Suomennos Julius Krohn (1835 – 1888)
Sävel 1500-luvulta, ehkä Martti Luther

Martti Luther kirjoitti nämä sanat Luukkaan evankeliumin toisen luvun pohjalta.
Tämä joululaulu otettiin suomalaiseen virsikirjaan jo vuonna 1614, silloin Hemminki
Maskulaisen suomentamana.

Jouluevankeliumi on Uudessa Testamentissa Luukas 2: 1-20.

JOULUN KELLOT

- 1. Hiljaa, hiljaa joulun kellot kajahtaa.
Kautta avaruuksien
kaikuu laulu riemuinen:
Jeesus tullut on!**
- 2. Hiljaa, hiljaa joulun kellot kajahtaa.
Taivahalla säteillen välkkyä sarja tähtösten:
Jeesus tullut on!**
- 3. Hiljaa, hiljaa joulun kellot kajahtaa.
Kirkkaat joulukynttilät
lempeästi hymyyvät:
Jeesus tullut on!**
- 4. Hiljaa, hiljaa joulun kellot kajahtaa.
Kaikuu laulu lapsosten kirkkahasti helkkyen:
Jeesus tullut on!**

Sanat Helmi Auvinen (1876 – 1965)
Sävel Armas Maasalo (1885 – 1960)
Julkaistu oikeudenomistajien luvalla

Kauniina kesäpäivänä musiikinopettaja Armas Maasalo oli vanhempiensa luona Viipurin läänin Sakkolassa. Hän selaili vanhaa joululehteä ja huomasi Helmi Auvisen runon Joulun kellot. Maasalo haki heti kynän ja paperia, veti verhot kiinni ja sytytti kynttilän. Silloin syntyi sävel tähän joulurunoon.

Maasalo on säveltänyt myös Hilja Haahden runon Tule kanssani, Herra Jeesus. Se oli kansakouluissa hyvin yleinen aamuvirsi, jonka opettaja säesti poljettavalla harmonilla.

JOULUYÖ, JUHLAYÖ

1. Jouluyö, juhlayö!

Päättynyt kaikk on työ.

Kaks vain valveill on puolisoa
lapsen herttaisen nukkuessa
seimikätkyessään, seimikätkyessään.

2. Jouluyö, juhlayö!

Paimenill yksin työ.

Enkel taivaasta ilmoitti heill:

Suuri koittanut riemu on teill!

Kristus syntynyt on, Kristus syntynyt on!

3. Jouluyö, juhlayö!

Täytetty nyt on työ.

Olkoon kunnia Jumalalle!

Maassa rauha, myös ihmisille

olkoon suosio suur, olkoon suosio suur!

Sanat Joseph Mohr (1792 – 1848)

Suomennos Gustaf Oskar Schönemann (1839 – 1894)

Sävel Franz Gruber (1778 – 1863)

Tämä laulu on itävaltalainen Stille Nacht, heilige Nacht.

Kirkkoherra Gustaf Oskar Schönemann on tehnyt sanat myös lauluun *Joulupuu on rakennettu*.

KAUTTA TYYNEN, VIENON YÖN

- 1. Kautta tynen, vienon yön,
päältä kirkkaan tähtivyön
riemun ääni helähtää,
suuret, pienet herättää.**
- 2. Se on laulu enkelten,
joka soipi riemuiten:
"Vapahtaja juuri nyt
teille ompi syntynyt!**
- 3. Jumalalle kunnia
olkoon korkeudessa,
maassa rauha suloinen,
hyvä tahto ihmisten!"**

Sanat ja sävel Pekka Juhani
Hannikainen (1854 – 1924)

HEINILLÄ HÄRKIEN

1. Heinillä härkien kaukalon
nukkuu lapsi viaton.
Enkelparven tie kohta luokse vie
rakkautta suurinta katsomaan.

2. Helmassa äitinsä armahan
nukkuu Poika Jumalan.
Enkelparven tie kohta luokse vie
rakkautta suurinta katsomaan.

3. Keskellä liljain ja ruusujen
nukkuu Herra ihmisten.
Enkelparven tie kohta luokse vie
rakkautta suurinta katsomaan.

4. Ristillä rinnalla ryövärin
nukkuu uhri puhtahin.
Enkelparven tie kohta luokse vie
rakkautta suurinta katsomaan.

Ranskalainen joululaulu vuodelta 1684
Suomennos Martti Korpilahti (1886 – 1938)

Jyväskyläläinen opettaja Martti Korpilahti käänsi eri maiden lastenlauluja ja julkaisi ne laaluvihkossa *Varpunen*.

JOULU, JOULU TULLUT ON

1. Joulu, joulu tullut on,
juhla armahainen!
Siitä riemu verraton,
ilo autuainen.
2. Kiittäkäämme Jumalaa,
Isää taivaallista,
kaiken hyvän jakajaa
armons' antimista.
3. Jeesus, Jeesus tullut on,
ystävämme parhain.
Yöstä päivän valohon
Hän vei meidät varhain.
4. Jeesus kun on ainiaan
matkaoppahamme,
taivaallisen kotimaan
kerran saavutamme.
5. Rauha, rauha tullut on!
Herran henki pyhä,
oikeahan uskohon
vahvistaa meit' yhä.
6. Vaikka vainen maailma
myrskyisenä pauhaa,
sydämemme levossa
nauttii joulurauhaa.

Sanat Olli Berg-Vuorinen (1842 – 1917)
Suomalainen kansansävelmä

NYT RIEMUITEN TÄNNE virsi 27 (tässä on vanhat sanat)

1. **Nyt riemuiten tänne kiiruhusti tulkaa,
Beetlehemihin rientäkää!
Lapsonen pieni taivahast´ on tullut!
Oi, Häntä rukoilkaamme,
oi, Häntä rukoilkaamme,
Hän ompi meidän korkea Kuningas!**

2. **Nyt kunnian Kuningas, hallitsija suuri
seimessä lepäävi halvassa.
Hän totisesti Jumalan on Poika!
Oi, Häntä rukoilkaamme,
oi, Häntä rukoilkaamme,
Hän ompi meidän korkea Kuningas!**

3. **Jo enkelein kuoro sulosävelellä
riemun sanomaa näin ilmoittaa:
Kunnia olkoon, olkoon Jumalalle
ja maassa rauha ja maassa rauha,
ja ihmisille hyvä tahto myös.
Ja maassa rauha ja maassa rauha,
ja ihmisille hyvä tahto myös.**

4. **Nyt Sulle, oi Jeesus, äsken syntyneelle,
kunnia, ylistys soikohon!
Ikuisen Isän sana lihaks´ tullut!
Me sua rukoilemme, me sua rukoilemme,
Sä olet meidän korkea kuningas!
Me sua rukoilemme, me sua rukoilemme,
Sä olet meidän korkea kuningas!**

Sanat J. F. Wade ja Frederick Oakley (1802 – 1880)

Sävel John Francis Wade (1711 – 1786)

Suomennos Pekka Juhani Hannikainen (1854 – 1924)

Vanha latinalainen kirkkolaulu Adesta fideles on luultavasti alun perin tehty sekä laulettavaksi että tanssittavaksi joulunäytelmässä seimen ympärillä.

VALO SYTTYI, JEESUS SYNTYI

virsi 28

- 1. Valo syttyi, Jeesus syntyi,
enkeli sen tiedon toi.
Mahtavasti maahan asti
taivaan joukon kiitos soi.
Miksi siitä en nyt kiitä,
miksi riemuita en voi?**
- 2. Ihmetellen, tutkistellen
äidin sydän riemuitsee.
Messiasta, toivon lasta,
Simeonkin syleilee.
Miksi mulla, miksi sulla
sydän yhä kylmenee?**
- 3. Valvovilla paimenilla
nyt on kiire seimen luo.
Lapsoselle pienoiselle
kiitoksen he hartaan tuo.
Miksen juokse seimen luokse,
miksen kiiruhda kuin nuo?**

- 4. Syttyi tähti, kohta lähti
matkaan viisaat itämaan
etsiskellen, tiedustellen
synnyinpaikkaa kuninkaan.
Miksen sinne lähde, minne
lähtivät he kulkemaan?**
- 5. Jumalaansa, auttajaansa,
seimeen äiti kapaloi.
Tällaisille syntisille
koitti siinä aamunkoi.
Siitä sulle, siitä mulle
joulu taaskin sanan toi.**
- 6. Juuri meille kylmenneille
Jeesus avun tuonut on.
Kiitä, kiitä Herraa siitä,
toivon saa nyt toivoton.
Nyt on sulla, nyt on mulla
riemujuhla verraton.**

Sanat Wilhelmi Malmivaara (1854 - 1922)

Laulu on otettu virsikirjaan vuonna 1938.

Tähän lauluun on kaksi sävellystä: toinen Pohjois-Savosta, toinen Keskiajalta (Ruotsissa 1697)

MAA ON NIIN KAUNIS

virsi 30

- 1. Maa on niin kaunis, kirkas Luojan taivas.
Ihana on sielujen toiviotie.
Maailman kautta kuljemme laulain,
taivasta kohti matka vie.**
- 2. Kiitävi aika, vierähtävät vuodet,
miespolvet painuvat unholaan.
Kirkasna aina sielujen laulun
taivainen sointu säilyy vaan.**
- 3. Enkelit ensin paimenille lauloi.
Sielusta sieluhun kaiku soi:
Kunnia Herran, maassa nyt rauha,
kun Jeesus meille armon toi.**

Sanat B.S. Ingemann (1789 - 1862)
Suomennos Hilja Haahti (1874 - 1966)
Sävel perinteinen saksalainen hymni, noin 1842
Julkaistu oikeudenomistajan luvalla

ON LAPSI SYNTYNYT MEILLE

- 1. On lapsi syntynyt meille
ja poika annettu on.
Hänestä elämän löysin,
Jumalan suosion.
Hän on sen Ylhäisen koitto,
mi' maailmaa valaisevi,
vaan ehkä hänen soittons'
maan ympär' kajahtavi.**

- 2. Maan päällä, metelin alla
se kansa, kansa soitti,
vaan piltin hartioilla
se Herruus lepäilevi.
Hän on sen Ylhäisen koitto,
mi' maailmaa valaisevi,
vaan ehkä hänen soittons'
maan ympär' kajahtavi.**

Sanat kuvaelmasta Tiernapojat
Suomalainen kansansävelmä

Tiernapojat-kuvaelmassa on neljä näyttelijää: kuningas Herodes ja hänen palvelijansa Knihti, murjaanien kuningas sekä tähdenpyörittäjä Mänkki.

JUMALA OMPI LINNAMME

virsi 170

- 1. Jumala omi linnamme
ja vahva turva aivan,
on miekkamme ja kilpemme
ajalla vaaran, vaivan.
Se vanha vainooja,
kavala, kauhea,
on kiivas, kiukkuinen
ja julma, hirmuinen.
Vain Herra hänet voittaa.**
- 2. On turha oma voimamme
vääryyden valtaa vastaan.
Me turman vallat voitamme
Herrassa ainoastaan.
Hän, Kristus, kuningas,
on voitonruhtinas,
lyö joukot helvetin,
ne tallaa jalkoihin
ja voiton meille saattaa.**
- 3. Jos täyttyisikin maailma
nyt valheen enkeleistä,
niin pimeys ei voittoa
kuitenkaan saisi meistä.
Ne olkoot raivoissaan
ja syöskööt kiukkuaan.
Nyt valheen vallat on
jo saaneet tuomion.
Ne yksi sana kaataa.**

**4. Se sana seisoo vahvana,
ne ei voi sitä kestää.
Kun kanssamme on Jumala,
ken meiltä voiton estää?
Jos veis he henkemme,
osamme, onnemme,
ne heidän olkohon,
vaan meidän iät on
Jumalan valtakunta.**

Sanat Martti Luther (1483 – 1546)

Suomennos Jaakko Finno (1540 - 1588)

Uudisti Elias Lönnrot (1802 – 1884) ja komitea 1886

Sävel tallennettu Saksassa 1529

Tämä laulu on ollut suomalaisessa virsikirjassa jo 1500-luvulla.

Monen suomalaisen joulunvietto alkaa, kun Turun vanhalla suurtorilla Brinkkalan talon parvekkeelta luetaan jouluaattona joulurauhan julistus kello 12. Tilaisuus alkaa tällä Lutherin taisteluvirrellä *Jumala ompi linnamme*. Sen jälkeen Turun tuomiokirkon kello lyö 12.

Tästä laulusta on tullut tärkeä osa kansallista historiaa. Se on rohkaissut ja yhdistänyt ihmisiä. Esimerkiksi syksyllä 1939, kun Suomen neuvottelijat lähtivät Moskovaan, Helsingin asemalle kokoontunut väkijoukko lauloi *Jumala ompi linnamme*.

OI, SÄ RIEMUISA

virsi 35: Jouluruemukas

1. Oi sä riemuisa, oi sä autuisa,
juhla kaikkien juhlien!
Kunnia Herran! Jällehen kerran
sointuvi laulu nyt enkelten.

2. Nyt Vapahtaja syntyi armoisa,
Kristus, Daavidin kuningas.
Rauhan me saamme: siis iloitkaamme,
hän yksin rauhan on ruhtinas.

3. Suuri, verraton, pyhä lahja on
isän antama lapsilleen.
Hän meitä kohta armosta johtaa
taivahan kotihin suloiseen.

Sisilialainen joululaulu

Sanat 1. säkeistö Johannes Daniel Falk (1768 – 1826)

2-3 säkeistöt J. C. H. Holzschuher (1768 – 1862)

Suomentaja tuntematon

JOULUEVANKELIUMI

**Siihen aikaan antoi keisari Augustus käskyn,
että koko valtakunnassa oli toimitettava verollepano.**

**Tämä verollepano oli ensimmäinen
ja tapahtui Quiriniuksen ollessa Syyrian käskynhaltijana.
Kaikki menivät kirjoittautumaan veroluetteloon,
kukin omaan kaupunkiinsa.**

**Niin myös Joosef lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista
ja meni verollepanoa varten Juudeaan,
Daavidin kaupunkiin Betlehemiin,
sillä hän kuului Daavidin sukuun.**

**Hän lähti sinne yhdessä kihlattunsa Marian kanssa,
joka odotti lasta.**

**Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika,
ja hän synnytti pojan, esikoisensa.**

**Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen,
koska heille ei ollut tilaa majapaikassa.**

**Sillä seudulla oli paimenia yöllä ulkona vartioimassa laumaansa.
Yhtäkkiä heidän edessään seisoivat Herran enkeli,
ja Herran kirkkaus ympäröi heidät.**

**Pelko valtasi paimenet, mutta enkeli sanoi heille:
– Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman,
suuren ilon koko kansalle.**

**Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja.
Hän on Kristus, Herra.**

Tämä on merkinä teille:

te löydätte lapsen, joka makaa kapaloituna seimessä.

**Ja samalla hetkellä oli enkelin ympärillä
suuri taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa sanoen:**

**– Jumalan on kunnia korkeuksissa,
maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.**

**Kun enkelit olivat menneet takaisin taivaaseen,
paimenet sanoivat toisilleen:**

**– Nyt Betlehemiin! Siellä me näemme sen, mitä on tapahtunut,
sen, minkä Herra meille ilmoitti.**

**He lähtivät kiireesti ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen,
joka makasi seimessä.**

**Tämän nähdessään he kertoivat,
mitä heille oli lapsesta sanottu.**

Kaikki, jotka kuulivat paimenten sanat, olivat ihmeissään.

**Mutta Maria kätki sydämeensä kaiken,
mitä oli tapahtunut, ja tutkisteli sitä.**

**Paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa siitä,
mitä olivat kuulleet ja nähneet.**

Kaikki oli juuri niin kuin heille oli sanottu.

